Ч. 263 (11.224). Львів, пятниця 25. листопада 1927. Pooztowa opłata kantaoona ryozałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За внутрішній фронт.

Львів, 24. листопада 1927.

Вже нераз вказували ми на потребу внутрішнього українського національного фронту. Актуальність цього фронту є тимбільше очевидна під теперішню пору, коли стоїмо напередодні виборів до польських законодатних установ.

Фронт боротьби нації за свої основні права і змагання є дуже розтяжний. Відповідно до моменту і витвореного положення концентрується він у ріжних місцях. Іншими словами: ріжні відтинки фронту великого змагання народу відповідно до обставин набирають більшого значіння. Під теперішню пору важливе значіння в боротьбі за основні права і змагання народу припадає на долю парляментарного відтинку. Не значить це, щоби тут концентрувалася вся вага і суть оборонно-здобувчих ділань нації, та без сумніву в даному моменті цей відтинок набирає специфічного значіння.

Сучасна Польща під устроєвим оглядом стоїть на розпутті. Тут іде змагання між двома формами, між парляментаризмом і демократизмом з одного боку, та туманним фашизмом і мілітаристичною диктатурою з другого. Без огляду на те, котрий з тих напрямків вийде побідно з горнила польської дійсности, нам потрібна сильна і віддана великій справі народу, готова до посвяти і відповідальности національно-політична репрезентація. А буде вона такою лише тоді, коли переведеться відповідний добір людей, коли на полі національного проводу стануть вироблені, зрілі і сталеві характером діячі, підготовані до боротьби, досвідні, інтелектуально тугі. До того ж наша національно-політична репрезентація мусить бути і чисельно сильна та суцільна. А чисельність в першу чергу залежить від єдности українського виборчого фронту, від національної концентрації і консолідації.

Передвиборчий час характеризують консолідаційні тенденції. Ми бачимо, як у ріжношерстому польському таборі йдуть намагання не лише між співзвучними, але навіть соціяльно різко протилежними партіями в напрямі творення спільних виборчих бльоків. Ми бачимо, як з тяжкими трудностями йдуть намагання в напрямі кристалізації виборчого бльоку в такій територіяльно, ідеольогічно і соціяльно розпорошеній суспільности, як жидівська, не зважаючи на непереможний натиск уряду і польських партій. Ми бачимо, що німці, серед яких соціяльні противенства є дуже різкі, вже сконсолідувалися під прапором боротьби за національні права. Німецькі соціялісти, представники міського робітництва, обєдналися з німецькими дуками, великими властниками, купцями і фабрикантами.

Спішно, хоч тихо, без гомону організується і консолідується інтернаціональний табор, кладучи головну вагу на нашу територію, на наші землі, звертаючи головний удар проти українського національного табору.

А в нас?

В нас глухо, в нас непомітно консолідаційних здвигів. Без сумніву, консолідаційна ініціятива — це обовязок Українського Національно-Демократичного Обєднання, як партії загально-національної, як хребетного стовпа нашого громадянства. І УНДО-ня виконало свій обовязок. В тому напрямку Центральний Комітет УНДО-ня, на свойому засіданні, дня 12. листопада 1927., рішивши взяти участь у виборах до польських законодатних установ, постановив:

„йти до виборів під гаслом спільного виборчого бльоку українських національних угрупувань і дати від себе ініціятиву до створення такого внутрішнього національного бльоку. Виконання цеї постанови у приспішеному ході доручає ЦК. Президії партії".

Президія негайно звернулася письменно в справі бльоку до поодиноких українських політичних організацій, однак, не зважаючи на те, що від тієї хвилі минає вже другий тиждень, не одержала ніяких безсумнівних відповідей.

А тимчасом зближається речинець закінчення каденції сойму і розписання нових виборів, а в парі з тим початок виборчої кампанії. Довше гаятись безумовно не можна. Тактика мовчанки або неясних натяків і півсловечок є найбільш фальшива і шкідлива. Пора вийти з цього стану незясованости й нерішучости та по мужеськи здобутися на відповідь **позитивну,** а в крайному разі навіть неґативну. Тоді ситуація буде ясна.

Ми зі свого боку — як усе, так і тепер — обстоюємо український виборчий фронт, бо він один може дати нам побіду, бо він один в силі знівелювати ворожі ззіхання і кертичну роботу наємних інтрузів. Коли УНДО-ня пропонує іншим українським політичним угрупуванням спільний виборчий бльок, то робить це виключно в загально-національному інтересі. Таж кожний неупереджений мусить признати, що тут не грають найменшої ролі які-небудь егоїстичні моменти. Українське Національно-Демокр. Обєднання хіба не може розраховувати на підтримку інших українських політичних угрупувань. Навпаки, воно мусить дати підтримку якраз тим угрупуванням своєю пресою й організаційним апаратом. УНДО-ня, йдучи на бльок, фактично мусить бути готове на значні жертви — тоді, як інші угрупування не лише нічого не тратять зі свого — так сказатиб — сумнівного стану посідання, але навіть мають всі вигляди на здобутки. Йдучи до виборів самостійно, УНДО може рахувати на більші мандатові досягнення, як виступаючи в бльоку. Навпаки, інші українські угрупування при самостійному виступі мають дуже слабі вигляди, а зате зискують у бльоку. Та Обєднання є не лише свідоме, але й готове до деяких жертв, маючи на меті одно: спільним зусиллям здобути якнайвідповіднішу українську національно-політичну репрезентацію: скількостево і якостево. Бо самостійно-роздрібна виборча акція українських політичних угрупувань приносить шкоду не Обєднанню, тільки нації. У взаїмній виборчій боротьбі — при істнуючій виборчій ординації і виборчій ґеометрії — можемо зовсім програти виборчу кампанію на західних окраїнах (на Лемківщині, Холмщині і Підляші) та понести значні втрати на суцільній українській території. „Санація" недавно погрожувала розкладовою діяльністю в нутрі „меншостевих" громадянств. По суті в нас віддавна веде вона розкладову роботу, чого виразом є підтримка старої хлібоїдщини, творення все нових хлібоїдських „організацій", (як „монархісти") та ґальванізація старого безпринціпного москвофільства. Відокремлена виборча акція українських національних угрупувань утворилаб пригожий ґрунт для дальшої розкладової роботи наших національно-політичних противників, а в наслідку — щілиною, що утворилась би між українськими угрупуваннями, моглоб пролізти в характері „репрезентантів" української „меншости" кількох хлібоїдських щурів.

Ось чому неминуче потрібний український національний виборчий бльок, ось чому імперативом моменту є внутрішньо-український фронт. І до того фронту ми закликаємо всіх людей доброї волі, всі чесні українські елементи, всіх, що мають почуття громадянської відповідальности.

Революційна Італія.

З нагоди підписання французько-сербського договору.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 19. листопада 1927.

I.

В святочний день роковин німецької капітуляції з 1918 р. південнославянський міністр закордонних справ Марінкович з французьким заграничним міністром Бріяном підписали тут угоду про приязнь і союз між Парижем і Білгородом. Угода ця, кажуть, була готова вже тому 18 місяців; нічого більш зрозумілого ніж питання, чому підписано її тільки вчора.

Чому таке довге вижидання?

Причин цього вижидання було, як звичайно в безмежно складних міждержавних відносинах, чимало, і ледви чи хто міг би вичислити їх усі. Деякі з них всетаки просто кидаються в вічі, і хто хоче бодай сяк-так орієнтуватися в европейській констеляції, не може не зупинитися ні на вчорашній угоді, ні на обставинах, серед яких її [illegible] підписано.

II.

Інспірована Орсейським Побережем частина французької преси завдає собі чимало труду, щоби доказати, що підписана угода — нічим особливим не замітна та що вона цілісінька входить в серію мирних і миротворчих угод, надиханих духом Льокарна і благословленних натхненням Женеви. Зусилля ці й докази, в такій обильности продуковані, були би зайві, якби все в них до чиста була єдино тільки щира правда. Якби вчорашня угода не була нічим іншим, як тільки новою проявою льокарнського духа, то підписана вона була би не двома краями, яких інтереси і без неї були згідні, а ще бодай двома або й трьома іншими краями, в Адрійській стороні Европи бодай рівно з Францією заінтересованими: Італією, Угорщиною, навіть Німеччиною. Та підписів цих держав немає. З осібна немає підпису Італії!

III.

А сама відсутність італійського підпису на грамоті договору між двома сусідами Італії передовсім звертає на себе увагу. Мало того. Відсутність та викликує підозріння, що не проти когось іншого, а саме проти Італії цей союз і націлений. Дипльоматія — не безкорисний спорт і не академічна забавка, яка сама в собі має свій змисл і свою ціль, — далеко не це! Навпаки. Можна сказати, що дипльоматія завсіди виціляна на щось або проти когось та що загальні ідеї кермують нею навіть незалежно від свідомости її. Останнє таке правдиве і віковічним досвідом закріплене, що дехто з консервативних французів просто підозріває Бріяна, що антипатія французької лівиці проти фашизму відбивається оце в орієнтації французької закордонної політики.

IV.

Одначе антипатії тієї всетаки було би замало, щоби довести до такого важного акту, як договір з Югославією. Французька закордонна політика, хочаб і ведена людьми лівого, демократичного й соціялістичного напряму, є з природи річей суто консервативна: від версайського мира, який звернув Франції границі зперед 1870 року, збільшив її кольоніяльні области та дав їй таке становище в Европі, яке вона мала хіба ще за Людвика XIV-ого або Наполеона I-ого, Франція є і мусить бути заборолом консерватизму в міжнародній політиці Европи і світа цілого. Добути собі краще становище ніж дав їй версайський мир, про це Франція не може й мріяти; завдання і трудність її полягає в зусиллі зберігти надбання Версаю; всяка зміна в міждержавній констеляції може вийти тільки на шкоду системі, усвяченій у версайській грамоті. Прийде завтра Erріо і Бльом на місце сьогоднішнього Пуанкарого і Бріяна, то від цієї зміни осіб і соціяльних ідеольогій ніщо не зміниться в суті основного завдання французької закордонної політики — завдання консервувати надбане. Не те — Італія. І Німеччина — не те.

V.

Італійський фашизм, що славиться — справедливо чи несправедливо, це інше питання — заборолом і останньою надією внутрішнього консерватизму, є в ділянці закордонної політики силою наскрізь, корінно і сущно революційною, куди більше революційною ніж напр. Радянський Союз. Про око воно неймовірне, але придивіться тільки тому, що довкола вас кожного дня твориться, пишеться, говориться, тай призадумайтеся над справжнім, не поверховнім, змислом усього того, а побачите, що в сказаному нема пересади. Радянському Союзові не хибує ні земель для кольонізації ні просторів для економічної експанзії — всі вони на Сході і на Далекому Сході. А на Заході? На заході є лінія риського мира і лінія Збруча. Щоби зломити ці лінії, до цього деклямації й тиради на тему всесвітнього соціялізму й комунізму не вистарчають; мури Єрихону колись, кажуть, розлетілися від громових звуків жидівських сурм, одначе мало, дуже мало є надій, щоб від самих тільки сурм радянських впали східні укріплення Річпосполитої.

VI.

Деклямації Зінов'єва і Радека про всесвітню соціяльну революцію ні

хто тямучий поважно не бере; зновже закордонна політика Чічеріна, революційна супроти азійських обвастей Анґлії, є наскрізь дефензивна і консервативна на Заході, зосібна-ж супроти риського кордону і лінії Збруча. Так воно, і не інакше. Натомісць закордонна політика „консервативного“ і „правого“ „фашизму італійського (як зрештою і всякого іншого режиму, який обняв би спадщину фашизму) з природи річей є, буде і мусить бути революційна — революційна супроти істнуючого уформування карти Европи і північної Африки.

Італія душиться в тісних кордонах, в неродючій країні, в неможливости економічної експанзії. Вона, чи хоче, чи не хоче, а мусить думати і про Ніццу, і про Савою, і про Корсику, і про Тунізію, і про Альжерію, — навіть про Марок і про Танжер. Тай про югославянську Дальматію і про Албанію. Про Малу Азію, нарешті. Супроти цього італійського тиску Франція і Югославія — природні союзники. Союз їх був готовий вже півтора року тому, але Франція зволікала з підписанням його. Аж коли з кінцем жовтня ц. р. італійська ескадра демонстративно причалила до танжерської пристані, рішилася французька дипльоматія ввести в життя союз з Югославією. Два тижні після Танжеру Марінкович і Бріян підписали грамоту про союз.

В. Левицький.

Перед новим господарським роком в УСРР.

(Контрольні цифри народнього господарства України*).

Доповідь представника українського Держпляну Ривкінда викликала жваві дебати, в яких узяли участь представники ріжних відомств та установ. Їх критичні уваги до цифр Держпляну для нас дуже цікаві, бо ми через них лекше можемо виробити собі поняття про справжнє становище народнього господарства України.

Представник Вищої Ради Народнього Господарства України (в скороченні ВГНГ), п. Бенчін зазначив, що проект Держпляну не зможе бути виконаний в камяновугільній промисловости через зріст невиходів і недостатчність енергетичної бази“. Що значить це критичне зауваження. Свого часу, газети радянської України по наказу згори навели „ударну“ кампанію проти так званих „невиходів“. „Невиходи“, це страшна болячка радянської промисловости, й полягає вона в тому, що велике число робітників, особливо після свят, не повідомивши про це адміністрацію заводів, не приходить на роботу. Тоді читали ми в одній з промов Петровського, що такі „невиходи“ приблизно на 40 прц. зменшують продуктивність великої індустрії на Україні. Здебільшого ці „невиходи“ уряд пробує пояснювати напливом нових, недисциплінованих елементів з села до індустрії. Але дописи з місць показали, що справа стоїть інакше. Найбільшу вину поносить дуже поширене серед робітництва пияцтво, а поза тим — загальний уклад життя на Радянській Україні. Бюрократична тяганина, навіть для робітників, там така велика, що для полагодження ріжних корисних потреб життя — знайти помешкання, купити в кооперативі або у „приватника“ потрібні речі, записати дітей до школи, одержати яку посвідку, доводиться тратити дуже багато часу. Пізніше з цею кампанією стало тихо, і аж допера тепер ми з авторитативного джерела довідуємося, що не зважаючи на „ударну“ кампанію „невиходи“ далі зросли.

Представник Держпляну Хартуларі зі свого боку критикував плян ВГНГ. На його думку „програма санування, що її розробив ВГНГ **гарна, проте її не виконують. Як було чотири хворих трести раніш, так залишилось і досі**“.

Представник українського Наркомфіну Арсон заявив, що й досі ще нема потрібної увязки між плянами окремих вищих економічних установ. Зокрема „**перед Держпляном стоїть проблема розвязати питання про більший зріст купівельної спроможности села**, порівняно до наших ресурсів“. Ця заява представника комісаріяту фінансів України потверджує наше давнє твердження, що в цілому визиск українського селянства „робочеселянським“ урядом України дійшов до такої міри, що це загальне зубожіння українського села починає шкідливо відбиватися на всіх галузях економічного життя України. Далі зазначив п. Арсон, що

„зріст продукції в контрольних цифрах трохи перебільшено. Звичайно, що промисловість справиться зі зростом продукції в 19 прц., **проте це потрібує збільшення кредитів, а це не бажано для системи грошевого обігу.** В промисловости спостерігається деяка невідповідність в розмахові виробництва. **Маса коштів у промисловости нині імобільна.** Раціоналізація дала покищо невеликий ефект“.

На жаль, п. Арсон не вказав виходу з ситуації. А з його слів виходить ясно, що проблема дальшого зросту промисловости на Україні може бути розвязана лише коштом інфляції. До неї інфляції справа не дійде, а з цього виходить, що відповідних кредитів на розвиток індустрії не відпустять. Це тимбільше, що **й тепер уже „маса коштів у промисловости імобільна“**. Це значить, що ріжні великі підприємства на Україні не використовують і не можуть використовувати повнотою своєї машинерії і своїх продукційних можливостей чи то через брак сировини, чи то через брак біжучих коштів, чи то через брак замовлень, чи то через неможливість продати вже вироблені товари. Це все показує, що славетна „пляновість“ більшовицької господарки при невмінню плянувати, як сконстатував Куйбишев, довела до недоцільної господарки й безожиточного увязнення великих фондів у ріжні підприємства.

Представник Південсталі, Свіцин заявив, що „помітного зниження собівартости продукції тяжко досягнути **через застаріле устаткування заводів**“. Отже бачимо, що з одного боку в ряді підприємств масу коштів по свідоцтву Арсона вложено задурно, а, з другого — в такій важній галузі тяжкої індустрії, як виріб стали, устаткування заводів і досі таке застаріле, що не можна знизити коштів продукції.

Дуже обережно поставився до цифр Держпляну представник Наркомзему, п. Качинський. На його думку позитивні чинники в стані сільського господарства, очевидно, вплинули на складання контрольних цифр у галузі сільського господарства.

„Вони передбачають надто великий зріст, а це надто оптимістично, бо це базується на гарному врожаї. Чи правильно покладати добробут останніх двох років у пляни наступного року? **Неврожай може перевернути всі наші планові передбачення.** В контрольних цифрах є деяке непогодження з пятирічним пляном розвитку сільського господарства“.

Тут для нас особливо цікаве авторитетне ствердження представника українського Наркомзему, що все більшовицьке господарство таке слабе й вичерпане, так позбавлене всяких резерв і запасів, що перший ліпший неврожай може перевернути всі більшовицькі „планові передбачення“.

Представник українського Наркомторгу теж ствердив, що між фактичною роботою й контрольними цифрами є розбіжності. А в обороні діяльности свого відомства заявив, що „говорити про товаровий голод, як про чинник, покищо нема підстав“.

Але цьому відразу заперечив представник Українбанку, Блахер. На його думку в усіх плянах „життєвих інтересів не враховують, наслідком чого в плянах бувають прориви. Краще складати пляни обережніше, але без цих проривів. **Говорять, що у нас нема товарового голоду, а коли подивитися у список дефіцитних товарів, то побачимо, що він досить значний**“.

Нарешті виступав п. Катель, який ще на нараді в Ленінграді поставив ряд жалів від українського уряду до всемогутньої Московщини. Він насамперед зазначив, що „вимоги з боку окремих відомств та установ **не можна задоволити при тому напруженню бюджету та інших джерел, яке матиме 1927-28 рік**“.

„Для нас, каже п. Катель набуває важливого значіння розвиток торговельного будівництва — бетонних фабрик, холодників, олієнь, що забезпечать можливість не лише посилити наші експортні ресурси, а й утворить передумови для розвитку поступових елементів сільського господарства“. „**На жаль, цього не усвідомили ще в центрі, й це не знаходить підтримки з боку союзних центрів... Треба побажати, щоби тов. Кржижановський, присутній серед нас, врахував ті потреби, що стоять перед Українською Республикою і щоб в його особі ми знайшли підтримку при остаточному затвердженню плянів союзного будівництва на 1927-28 рік**“.

Бідний товариш Катель. Нарікав він у Ленінграді, нарікав він і в Харкові Ми одначе не віримо, щоби ці нарікання й слізні прохання направили кривди, що діються Україні, зустріли хоч якенебудь співчуття серед представників московського центру. Принаймні в промові представника Союзного Держпляну, п. Кржижановського ми цього співчуття і взагалі якогонебудь розуміння для потреб України не знайшли. А у великому інтерв'ю, яке дав Кржижановський представникові Ратау (радянська телеграфічна агенція) він сказав, що на слідком урожаю Україна має великі запаси збіжжа.

„Відціля, природно, треба буде поставити питання про деяку зміну частки участи, що її має Україна в загальній системі товарового пропонування в СРСР. Зокрема, беручи на увагу широке будівництво на Україні а також інтерес, що його виявляє українське селянство до сільсько-господарського реманенту, **можна буде пророблити питання про додаткове по-**

* Гляди статтю тої самої назви в 260 ч. „Діла“.

М. ЗОЩЕНКО.

Актор.

Оце оповідання — правдива подія. Сталася вона в Астрахані. Розказав мені про це актор-аматор.

Ось що він розказував:

Ось ви, громадяни, питаєте мене, чи я був актором? Ну, був. В театрах грав. Черкнувся я об те мистецтво. А воно дурниця. Нічого замітнішого в ньому немає.

Звичайно, коли подумати глибше, то в тому мистецтві багато гарного.

Скажемо, вийдеш на сцену, а публика дивиться. А серед публики — знайомі, свояки зі сторони жінки, громадяни з дому. Глянеш — підморгують з партеру — мовляв, не лякайся, Вася, тримайся гостро. А ти, значить, їм знаки подаєш — мовляв, не тривожтеся, громадяни. Знаємо. Сами з вусами. Та як подумати глибше, то нічого гарного немає в тій професії. Крови більше напсуєш.

Одного разу ставили ми песу „Хто винен?“

Незвичайно сильна песа. Там, значить, в одному акті грабіжники купця грабають на очах публики. Незвичайно природно виходить. Купець, значить, кричить, ногами відбивається. А його грабають. Моторошна песа.

Так ми й поставили ту песу.

А перед самою виставою один аматор, що купця грав, випив. І до того його, сірому, горяч так розібрала, що, бачимо — не зможе ролі купця вивести. І як вийде до рампи, так нароком електричні лямпочки ногою роздавлює.

Режисер Іван Палич каже мені:

— Не доведеться, каже, в другому акті його випускати. Роздусить, сучий син, всі лямпочки. Може, каже, ти замісць нього відіграєш? Публика дурепа — не похопиться.

Я кажу:

— Я, громадяни, не можу, кажу, ід рампі вийти. Не просіть. Я, кажу, лише-що два гарбузи зїв.

А він каже:

— Рятуй, братчику. Хоч на одну дію. Може той артист опісля очуняється. Не зривай, каже освітної роботи.

І таки вблагали. Вийшов я ід рампі. І вийшов по ходу песи таки в своїй маринарці, в штанах. Лише що борідку чужу приклеїв. І вийшов.

А публика, хоч і дурепа, зразу пізнала мене.

— А, — кажуть — Вася виступив! Не торопій мовляв, тримайся гостро...

Я кажу:

— Торопіти, громадяни, не доводиться — раз, кажу, критичний момент. Артист, кажу, сильно під мухою і не може ід рампі виходити. Блює.

Почали дію.

Граю я в дії купця. Кричу, значить, ногами від грабіжників відбиваюся. І чую, наче справді хтось з аматорів мені в кишеню лізе.

Застібнув я маринарчину. На бік від артистів.

Відбиваюся від них. Просто по пиці валю. Єй-Богу!

— Не підходьте, — кажу — наволочі, чесно прошу.

А ті по ходу песи все насідають і насідають. Вийняли у мене гаманець (18 червінців) і до годинника пруться.

Я кричу не-своїм голосом:

— Рятуйте, мовляв, громадяни, справді грабають.

А з того повний ефект виходить.

Публика-дурепа в захопленні в долоні плеще. Кричить:

— Намагай, Вася, намагай! Відбивайся, любий! Вали їх, гаспидів, по маківках!

Я кричу:

— Не помагає братчики!

І сам періщу просто по рилах.

Бачу — один аматор кровю стікає, а інші, підляки, в газард увійшли і насідають.

— Братчики, — кричу — та щож це таке? За щож це приходиться мені страждати?

Тут режисер ізза куліс висувається.

— Молодець, — каже — Вася. Прекрасно, каже, рольку ведеш. Продовжай далі!

Бачу: крики не помагають. Тому що, що не крикнеш — все гладко по ходу песи укладається.

Став я на коліна.

— Братчики! — кажу. — Режісере, кажу, Іване Паличу! Не можу більше! Спускайте занавісу. Останнє, кажу, заощадження справді пруть!

Тут деякі театральні сцени — бачуть, не по песі слова — ізза куліс виходять. Суфлер, спасибіг, із будки на верх вилазить.

— Мабуть, — каже — громадяни, справді у купця гаманець свиснули.

Спустили занавісу. Води мені в корячку принесли. Напоїли.

— Братчики! — кажу. — Режісере, кажу, Іване Паличу! Та щож це? — кажу. По ходу, кажу, песи хтось гаманець у мене вийняв.

Ну, зробили трус у аматорів. Лише грошей не найшли. А порожній гаманець хтось між куліси кинув.

Гроші так і пропали. Наче згоріли.

Ви кажете — мистецтво? Знаємо! Грав!

(Переклад з вузької мови.)

тичення українському селу відповідних товарів".

„Можна буде пробобити" — з напсьвихом заявляє Кржижановський у своїм виводі на залі Кателя. Бо і щож йому справді можуть обходити потреби українського села. Його жура інша. Це мас вовичеслі запаси збіжа. Їх треба йому вирвати по можливости за безцінь з рук. Аджеж для цього й істнує український уряд, а не для жалів та нарікань.

За океаном.

Резолюції IV. Конгресу Обєднання Українських Організацій в Америці.

Делегати, які зїхалися зі всіх сторін американської землі дня 26. жовтня 1927 до міста Філядельфії, Па, на IV. Конгрес Обєднання, вислухавши звітів екзекутиви та рефератів, після переведеної дискусії повстанням з місць віддали поклін українським борцям за волю, як тим, що вже в могилах, так і тим, що караються по тюрмах, опісляж ствердили одноголосно, що стоять на становищі IV. Універсалу Центральної Ради з 22. січня 1918 і акту з 22. січня 1919 року.

З черги Конгрес приняв цілу низку резолюцій, з яких найважніші:

I. В справі Радянської України.

Ми вповні свідомі того, що на Радянській Україні, не зважаючи на утиск Москви, йде гігантичний процес відродження української нації, який мусить скінчитися повною політичною самостійністю та відірванням Великої України від Росії. І ото цей процес є бальсамом на наші українські душі, він саме запалює серця й уми всіх українців, де вони не жилиб, до нової праці і боротьби. А особливим підйомом духа є він для нас американських українців. Бо коли росте і змагається українська стихія під більшов. обухом червоної Москви, то щож доперва повинні доконати для відродження української нації ми, американські українці, що живемо на вільній землі?

В незломній вірі в остаточну побіду нашої національної ідеї, як і в те, що демократія — це не хаос і не пустий звук, а ідея, гуртуємо й обєднуватимемо ще далі всі наші творчі сили під синьо-жовтим прапором, у тім переконанні, що він доведе український нарід до сили, могучости і державної незалежности в тій самій мірі, як довів до сили Америку звіздистий прапор американський.

II. В справі жидівських погромів на Україні.

На Великій Україні, як тій частині, що входила в склад бувшої Росії, тяжить клямо антисемітизму і погромництва. Осуджуючи якнайбільш рішучо того роду обвин, висловлюємо заразом свій рішучий протест проти клеймування погромами українського національного імени та цілої визвольної боротьби українського народу, як це має місце тепер в деякій американській, а головно в жидівській пресі, коли пишеться про це в звязку з процесом Шварцбарда, убийника пок. Симона Петлюри.

Зі всіх земель бувшої Росії на Україні було найбільше жидів, проти яких царський уряд навіть у мирні часи влаштовував погроми. „Бей жидов — спасай Россию" — отсе був популярний клич, який підчас революції в часі відродження української державности ріжні отаманчуки, темні сили та вороги України переміняли на клич: „Бей жидів — спасай Україну".

Українська національна ідеольогія, українська література та публіцистика ніколи не мали й не мають тепер нічого жидофобного, а навпаки — український народ виступав завсіди в обороні жидівства як пригніченої нації. Українське національне правительство, адміністрація, військові начальники регулярної армії та політичні і громадські українські діячі всіми засобами поборювали протижидівську агітацію та боролися з погромами. Українське правительство завсіди щедрою рукою допомогало жидівству, а погромників переслідувало, віддавало під суд і карало розстрілами. В той самий спосіб виступало воно і проти агітації проти жидів.

Зате вже від перших днів російської революції розпочалася шалена протиукраїнська агітація, а вели її ріжні темні сили, бувші поліцаї і члени російських

патріотичних організацій (як „Русскаго Народа") і інші реакційні елементи. Це сконстатував ще в липні 1917 року і вдруге у вересні Всеросійський Зїзд Совітів Салдатських і Робочих Депутатів, а також Тимчасове Правительство Коренського. На терені України грасували ріжні банди, але також і регулярна червона армія та добровольча армія Денікіна, які громили жидів. А тепер всі ті погроми звязують жиди з українським визвольним рухом.

Проти цього незгідного з правдою наклепу IV. Конгрес Обєднання рішучим чином протестує та заявляє, що знеславлювання українського визвольного руху та змішування його з погромами викликає напруження в жидівсько-українських відносинах. В інтересах-же жидівства й українства повинно лежати змагання до мирного співжиття.

III. З приводу процесу над убийником С. Петлюри.

Деяка частина американської і чи не ціла жидівська преса намагається представити судову розправу над Шварцбартом, убийником Головного Отамана Симона Петлюри, в той спосіб, що в Парижі судять С. Петлюру, а не Шварцбарта. Імя був. Голови Української Директорії плямиться в некультурний ганебний спосіб. Конгрес уважає таке поступовання недостойним людської гідности та публіцистичної етики зокрема.

IV. Рідна школа в Америці.

Зваживши, що українське шкільництво в Америці не вистарчає нашим національним вимогам, а під науковим оглядом в деяких випадках не йде з духом часу та не відповідає вимогам модерної педагогіки і через те не сповняє як слід своєї задачі — IV. Конгрес Обєднання постановляє отсим піднести рідне шкільництво і в тій цили ухвалює згідно й одноцушно отсі резолюції:

1. Українська школа має бути вільна від усякої партійности, а стояти лише на чисто національних основах. Її ціль і мета: виховувати українську дітвору в Америці на свідомих членів американської держави, а разом з тим на таких громадян, які дорожилиб своїм славним українським походженням, вітчиною своїх батьків і українською культурою та допомогалиб рідному краєві своїх батьків здобути незалежність.

2. Рідна Школа в Америці буде змагати до того, щоби наука була ведена такими вчителями, котрі підлягатимуть у всіх шкільних справах Обєднанню.

3. Шкільна Комісія при Обєднанню під назвою „Управа Рідної Школи в Америці", заводить по всіх українських школах однаковий плян навчання, одноцільну систему й однакові шкільні підручники.

4. Ті наші вчителі, котрим недостає фахового знання, мають у протягу двох років доповнити своє вишколення шляхом самоосвіти при допомозі Шкільної Комісії та на спеціяльних учительських курсах, уладжуваних у догіднім часі начальною шкільною управою.

5. На загальні шкільні видатки основується Шкільний Фонд, яким буде орудувати уряд Обєднання. Цей фонд складається з членських вкладок і добровільних датків для української школи в Америці.

6. Школи, які входять у звязок з „Обєднанням", в педагогічному відношенні цілковито підлягають Рідній Школі.

7. Конгрес закликає загал і окремі громади до якнайскоршого приєднання своїх місцевих шкіл до Рідної Школи в Америці.

8. Конгрес ухвалює, що батьки шкільних дітей платять річно до Шкільного Фонду 50 центів, без огляду на число посиланих до української школи дітей.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

З життя наших установ.

Науковий Збір Богословського Наукового Товариства у Львові.

Богословське Наукове Товариство у Львові відбуло в пятницю 11.XI. н. р. в митрополичій палаті свій, другий з черги, науковий збір членів дійсних і кореспондентів. Збір цей, скликаний на память Нікейського Собору, пройшов в особлившій, святочній і науковій атмосфері. Взяли в ньому участь крім майже всіх львівських дійсних членів і деяких зпоза Львова — також о. Митрополит і епископ Будка з Канади.

Збір відкрив голова Т-ва о. д-р Й. Сліпий і згадав на вступі покійного луцького епископа д-ра Боцяна, що як голова практично-богословської секції дуже заслужився біля розвитку Т-ва, поміщуючи свої цінні праці у виданнях Т-ва. Повитавши всіх приявних, у першу чергу о. Митрополита і еп. Будку, голова Т-ва — виконуючи рішення останніх Заг. Зборів Т-ва — вручив о. Митрополитові грамоту почесного членства Т-ва і підкреслив при тім його великі заслуги для Т-ва.

Провід збору обняв на просьбу голови сам Митрополит і начеркнув у кількох словах вагу богословської науки, головно для священиків, котрі повинні вертати до давніх часів і в більшій мірі займатися богословськими питаннями та порушувати їх у своїх проповідях, а тоді і нарід, краще обучений у богословських справах, буде сильніще держатися своєї віри і будучність його буде запевнена. Признає Б. Н. Т-ву велике значіння, витає Преосв. Будку, а на секретаря збору покликує о. ігум. д-ра Т. Галущинського ЧСВВ.

З черги прочитав дійсний член історично-правничої секції проф. д-р Ярослав Гординський реферат п. н. „Нікейський Собор в українських памятках". В своїм рефераті, що стояв на високім науковім рівні, вказав референт на відгомін Нік. Собору в українській літературі і прикладнім мистецтві від приняття християнства аж до початку XIX. ст. З писаних памятників згадують про Нік. Собор літописи, церковні богослужебні книги, полемічні твори XVI. і XVII. ст., проповіди, церковні пісні, а з прикладного мистецтва образи й ікони, що зображують Собор і його учасників, або символізують причину, задля якої собор був скликаний найзвичайніший образ: Ісус на престолі з роздертими ризами, а під ним напис: „Кто ти ризу раздра?" і відповідь: „Арій"). По рефераті розвинулася коротка дискусія, в якій о. д-р Сліпий підніс між иншим, що цей відчит є чимсь новим не тільки в нас, але й у всесвітній літературі, в котрій — головно завдяки німецьким і французьким істórикам — історія Нік. Собору докладно опрацьована, а прелегент мимо того з памятників нашої літератури і мистецтва виніс на денне світло богато дечого нового.

Після іменування нових дійсних членів і кореспондентів обговорювано справу Богословської Академії, яка мала би повстати замісць теперішнього богословського факультету у Львові. По довгій, рівній дискусії ствердженo, що для розвитку нашої богословської науки і підготовки нових наукових сил конечна є Академія, як установа вищого типу з науковими аспіраціями і як установа всеукраїнського значіння, тимбільше, що на цілому світі не мають греко-католики такої вищої богословської установи.

Порядок нарад вичерпав голова Т-ва звітом із дотеперішньої наукової діяльности Т-ва. Діяльність ця тиха й на перший погляд незамітна, але як на наші відносини — успішна. Досі вийшло пять томів органу Т-ва „Богословія", в якім поміщено богато праць з ділянки догматики, фільософії, історії, права, пасторальної і св. Письма. Крім того появилися три великі томи праць Т-ва (останній: Граматика української церк.-славян. мови о. проф. д-ра Кархута і 6 відбиток важніших статтей з „Богословії". Праця, котру перед трьома роками почило Т-во з таким трудом, розвивається щораз краще. Орган Т-ва „Богословія" мав стати в першу чергу помостом до Заходу і його богосл. науки і це вповні осягнув та зі своєї сторони здобув собі поважне імя в захорних наукових світі, а тепер повинен він стати помостом і до Сходу і черпати з богатих джерел його богословських відомостей. Після того закінчився збір промовами Митрополита і еп. Будки, який взивав до наукового зближення зі Сходом, котрий повинен стати підставою нашої орієнтації в богословській науці.

Учасник.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ У ВИЛЬНІ.

Вильно, 23. листопада 1927.

Нині приїхав тут марш. Пілсудський з підполк. Пристором і адютантами. Рівночасно приїхав до Вильна повновласний пос. і мін. Кноль, шеф сх. відділу Голувко і рад. Шумляковський. У Білостоці всів до поїзду ще й польський посол у Москві Патек. У Вильні чекали на марш. Пілсудського: мін. Залеський, польський пос. у Ризі Лукасевич, воєв. Рачкевич і представники військ. властей виленської округи. У варшавських політ. колах приписують виїздові марш. Пілсудського до Вильна велике політичне значіння, хоч би з огляду на товариство осіб і приїзд польського посла у Москві Патека і посла у Ризі Лукашевича. Кажуть, що предметом виленських нарад є польсько-лит. взаємини у звязи з недалекою сесією Ліги Націй у Женеві. Груднева женевська сесія має занятися польсько-лит. справою. Франц. і англ. делегація предкладать свої внесення на управильнення взаємин між Польщею і Литвою.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ ПОЇДЕ ДО ЖЕНЕВИ?

Варшава, 23. листопада 1927.

В політ. колах кажуть, що до Женеви на грудневу сесію Ліги Націй (на якій радитимуть над лит.-польською справою) поїде з польською делегацією також марш. Пілсудський.

СТ. ПШИБИШЕВСЬКИЙ ПОМЕР.

Варшава, 23. листопада 1927.

Нині прийшла з Позная вістка, що у Ярошках біля Іновроцлава помер нагло на удар серця в 60-ім році життя Стан. Пшибишевський.

ЛІТВІНОВ У БЕРЛІНІ.

Берлін, 23. листопада 1927.

Тел. Аг. Уніон подає, що нар. комісар Літвінов виїхав учора з Москви. По дорозі до Женеви задержиться Л. у Берліні. „Форвертс" пише, що візита Літвінова у Берліні потверджує намір СРСР. конферувати з нім. урядом у справі розброєння.

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

Як відомо польська поліція прийшла до Акад. Дому при вул. Супінського, щоби перевести там ревізію в звязи з намаганим убивством студ. Гука при вул. Павлінів. Українські студенти не хотіли впустити поліції до Акад. Дому. Вчора арештовано українських студентів Ів. Витвицького і Василя Міськевича під закидом, що зорганізували спротив проти властей. Обох арештованих відставлено до вязниці при вул. Баторія.

НОВИНКИ.

— **Д-р Кирило Трильовський,** б. парляментарний посол і заслужений організатор Січей, повернув по довгім побуті на еміграції у Відні до рідного краю. Зачуваємо, що д-р Трильовський поселиться на постійне в місці свого давнього побуту, в Коломиї, де отворить знову адвокатську канцелярію.

— **Відгуки таємничого убивства у Львові.** Таємниче убивство студ. Гука заінтересувало живо поліційні органи, які метнулися на всі сторони в пошуканні за убийниками. Досі поліція не натрапила на ніякий певний слід законспірованих убийників. Арештовано співльокаторів Гука братів Салевичів і М. Стефанюка, яких передано до розпорядимости судовим властям. В Солотвині біля Богородчан арештовано студ. філь. Василя Гуменюка, якого привезено теж до Львова. Стан Гука, як повідомляє преса, є безнадійний. Деякі пресові органи приносять вістку, що в нелегальнім органі „Сурма" була вже давно замітка про Гука як конфідента поліції, що в цьому характері побирав 180 зол. місячно. Слідство в цій справі веде судя Янушевський.

— **Північна зоря та метелиця.** Вчора, після півночі, можна було бачити на обрії неба ясні смуги, що нагадували хвіст комети. На півночі тих смуг було з 10, а одна на півночі зливалась із великою зорею. Сяйво північної зорі тривало кілька годин. Після цього нинішнього вранці впала на світ метелиця, що нагадує найважші дні гострої зими.

— **Жарти лінотипу.** Модерний тип друкарської машини, якою від недавна друкується наш часопис, має один дуже прикрий спосіб зміняти текст і доводити читача (а ще більше автора статті) до розпуки. Коли при т. зв. ломанню колюмн кладуть поруч себе готові рядки, часто трапляється, що рядок, який має йти раніше приходить на друге місце. Тоді виходить такий дивогляд як у вчорашній вступній статті „По дорозі до польсько-радянської дружби", колюмна II. 25-ий рядок: „На конференції виголосив велику промову польська преса, занотувала у ній Міц- навіть у польській мові, як подає кевича та не забув підкреслити". Переставте рядок „навіть у польській мові" на місце рядка „польська преса" і текст буде виправлений. Аматори хрестикових загадок зорієнтувались у таких друкарських штуках сами вже давно.

— **Шибениця.** Рада міністрів у Варшаві прийняла закон, що вводить у всій Річипосполитій однаковий рід смерти: повішення. Присуд входить у силу 24 год. пізніше. На бувш. австрійській території він ставав правосильний після 3-ох годин.

— **Світова всячина.** Цьогорічні нагороди Нобля роздадуть у Штокгольмі 10-го грудня. — Форд закупив багато землі в Ру.

…хуції на будову фабрики авт. — У Македонії відкрили новий атентат на залізницю при помочі пекольної машини. — Занедужав рукун. мін. закорд. справ Тітулеску, що вибирався в візиту до Мусолінія. — Мусоліні зробив гарний жест: заявив, що всі, що хотять робити йому дарунки, повинні призначити ці гроші на добродійні ціли. — Франція купила від Бельгії за 750 міл. фр. раду для наукових потреб. — Делегати італ. уряду приймали в Мадриті бенкетом, на якому жалували про потребу зміцнення дружби між двома державами, що мають ту саму систему правління. — У Пресбурґу ведеться довгий процес за спалення кн. Цедлиця Кобурського, власника маєтків на Словаччині. — Англ. статистика каже, що за рік зменшилось число членів у союзах „трейд-юніонів" на 289 тис. менше.

— **З руханки і спорту.** В неділю дня 27. листопада п. р. о год. 7.15 вечером відбудеться в руханковій салі „Сокола-Батька" при вул. Руській ч. 20 (Дім Дністра) реферат проф. Степана Гайдучка п. н.: „Як повинна виглядати руханка у нас на селі" з поглядовою лекцією. Вступ на салю 50 сот., для студентів і молоді 20 сот. Руханкове Товариство „Сокіл-Батько" у Львові бажаючи справами фізичного виховання нашого народу заінтересувати найширші кола українського громадянства хоче влаштувати низку відчитів на руханково-спортові теми.

— **20 америк. долярів** зібрано для Кружка „Рідної Школи" на Городецькому передмістю при посвяченню власної домівки Товариства Опіки над українськими еміграптами при вул. Городецькій ч. 95, I., яке відбулося 19. п. м. Коли такі громадяне гуртуються біля Товариства, воно певно сповнить як слід своє гарне завдання — опіки над українськими емігрантами.

— **Особисті вісти.** Іван Матіяшек з Зелева одержав диплом доктора медицини на віденськім університеті.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією вз. Стадника (вул. Шашкевича).
Три дні перерви по причині виїзду на провінцію.

Міський великий театр:
24-го „Паґаніні" оперетка Ф. Леґара.
25-го II-ий „Симфонічний концерт".
Початок 7·30 вечером.

Міський „Театр Новосці":
24-го „Премійована краса", фарса Ястжембєц-Залеського.
Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Палас": „Заказана дільниця Альжиру".
„Лев": „Велич і нужда куртизани" на підставі Бальзака. Небавком: „У державі зеленого дракона" з Льон Чанеєм.
„Апольо": „Зов моря", з Марією Малицькою, Маром і Машинським. Варшавська фільма.
„Фатаморгана": „Останні дні Помпеїв".

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Шкільне свято.

ПРАЩАННЯ ДИР. КОКОРУДЗА ОБОМА ЛЬВІВСЬКИМИ УКРАЇНСЬКИМИ ГІМНАЗІЯМИ.

Дня 8. листопада п. р. обходили рідке свято оба вчительські збори львівської академічної гімназії, тобто головного закладу і філії, і молодь цих обох закладів з нагоди переходу директора головного закладу, радника Іллі Кокорудза, в постійний стан спочинку. На згадане свято зложились: богослуження, відправлене 7 священиками, занятими в обох закладах під проводом о. крил. Л. Лужницького в Преображенській церкві і пісні учнівського хору підчас богослуження під батутою проф. Ярослава Вітошинського, опісля поранок в салі Народнього Дому в приявї членів обох учительських зборів і всеї гімназійної молоді, вкінці спільна вечера в краківському готелі.

Першою піснею, яку хор відспівав у церкві, була пісня: „Сей день, егоже сотвори Господь" і всі, що цеї пісні слухали, відчували, що це був справді день, „егоже сотвори Господь". Бо от наспів для педагога-ветерана день, у якому міг попрощатись із своїми товаришами праці і молодю зі свідомістю добре сповненого обовязку. Сорок чотири роки невтомного труду на учительській ниві, а з них 17 літ на становищі керманича першої української гімназії, дали йому повне право на радісний відпочинок у дальших днях його життя. Поранок заінавгурував своєю пращальною промовою д-р Остап Макарушка, який не тільки вказав на великі педагогічні заслуги достойного ємерита, але й на ті праці, якими збогатив він нашу наукову літературу (особливож монографія про Омеляна Огоновського і „Спомини з Атен"). А що саме день перед тим загальний зїзд „Рідної Школи" віддав був раднику Кокорудзові під управу нашу найбільшу народню культурно-шкільну установу, вибравши його її головою, то промовець, вказуючи на цей незвичайний обяв громадського довіря до його особи, висказав свою радість із того приводу, яка лагодить той природний біль, що родиться при розстанні. Приємно бачити, що цей наш педагог-ветеран, покидаючи своє становище в державній службі, не понехує педагогічної праці, але жертвує свій довголітній педагогічний досвід жіночій гімназії „Рідної Школи" у Львові.

Вельми симпатичною була теж щира промова-подяка ученика VIII. гімн. кляси, Ластовецького, який вручив свому улюбленому керманичеві гарну памятку, альбом з кантатою, якої слова і музика були нарочно зложені на це шкільне свято. Всі точки програми, хорові і сольові співи, квартети і оркестра, були знаменито підготовлені й виведені, що свідчить похвально про солідну працю нашої молоді на вокально-музикальній ділянці та про ту повагу, з якою молодь тепер до своїх публичних виступів приготовляється. Був це справжній духовий пир, який молодь зладила своїм старшим гостям і своїм товаришам. Велике признання належиться тут без сумніву й тим мистцям науки співу й музики в обох закладах, пп. Вітошинському й Козакові, що до тої степени вміють розбудити у своїх учеників замилування до своєї штуки.

На вечірному скромному принятті пішли промови, щирі, сердечні, поважні й гумористичні, як це звичайно водиться на товариських симпозіонах, а у всіх промовах червоною ниткою тяглося щире побажання, щоби достойному громадянинові довелося ще довго трудитись для добра українського народу, особливо в „Рідній Школі".

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Централбанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7918.

✝ Посмертні згадки.

о. Амвросій Рибак, парох Сосніва і сов. Митр. Консисторії, помер по довгій і тяжкій недузі у Львові дня 26. X. 1927. Похоронено його в родинній гробниці в Соснові дня 29. X. 1927 побіч його Дружини, яка померла в травні цього року. Молодша ґенерація нашої інтелігенції вже менше знає імя Помершого. Зате ті, що в 90-их роках кінчили студії і старші люди знають Помершого, на ті часи визначного і знаного співака. За його часів, коли він в 90 их роках мин. століття студіював теольоґію у Львові, під диригентурою о. Копка зібрався був визначний гурток співаків-питомців, у склад якого входили Монастирський, Нестайко, Грицикевич, Селезінка й інші. Цей гурток зважився вперше без помочи артистів-співаків з театру виконати самостійно псальми в св. Пятницю й Воскресну Утреню. Ініціятором того емансипаційного кроку був Помершйй, що вже тоді звернув був на свій гарний голос увагу широкого загалу. Здається, не було ні одного культурного музичного осередка в Галичині, який би не запрошував його до участи в концерті. Як священик у Соснові зорганізував у 1887 р. церковний хор, потім аматорський гурток і селянську смичкову орхестру, взоруючись на ділах недалекого сусіда о. Витошинського в Денисові. В Бродах, де був катехитом до 1892 р. заложив також церковний хор, традиція якого збереглася до-нині. Також він хор коли був парохом Утіхович. Від 1907—1910 рр. був диригентом і душею „Перемишлянського Бояна", якого головою був Володимир Сінгалевич, а організатором та ініціятором Іван Бушманюк. По перенесенню до Сосніва в р. 1910 „Боян" у Перемишлянах підупав і до нині не піднісся. В 1906 р. виступив востаннє прилюдно зі сольоспівом у Бережанах на святі столітнього заложення гімназії, яку й сам кінчив — тоді стрінувся просто з ентузіястичною критикою всіх галицьких газет без ріжниці народности. При тому була це людина чистого характеру, щира й товариська, не диво, що вмів собі легко здобути й позискати симпатію, уміючи все внести в товариство погідний настрій. Від 1910 р., обнявши парохію Сосків, усувається в тишину родинного огнища. Правда, слідить пильно за культурним життям своєї парохії, відновлює хор і дає представлення, бере участь в економічному життї, оставляє по собі не одну памятку в селі, як ось два Народні Доми в Соснові і Раківци, вибудувану його заходом школу в Утіховичах і Тучнім, церкву в Тучнім, віднову церкви в Соснові — та всі ті справи не виповнювали цілої суть його життя. Як музик-самоук студіює і вглиблюється в ту ділянку, потім компонує, очевидно в першій мірі церковні річи: уложив цілу Службу Божу. Ту Службу його укладу місцевий хор співав на його похоронах. Дальше скомпонував цілу низку церковних і світських пісень: сольових, дуетів, квартетів, хорів і кілька фортепянових творів. Головно любувався лемківськими піснями, з якими запізнакомив його проф. Осип Роздольський і з них уложив дві гарні фортепянові вязанки. Хоч фахові люди нераз намовляли Помершого, щоб дещо зі своїх писань видав друком, одначе того він зробити не хотів і все лишив у манускриптах. Лишив теж у 3 томах записки зі свого життя, які висвітлюють богато фактів з нашого суспільного життя. Війна і повоєнні злидні підкопали його здоровля і були причиною смерти. Хоч хорий, але мав ще тільки енергії, що відбудував знищену війною церкву в Семиківцях, а також парохіяльний дім і будинки в Соснові. Шукав помочі і ратунку для здоровля і задумав виїхати в Прагу. Одначе по дорозі у Львові горячка змоглася і знищила організм, який рвався до життя і до краси. Був ціле життя примірним священиком, добрим дорадником для парохіян і не мав між ними ворогів. Нагородою для нього був щирий плач на могилі всіх учасників похорону, свояків і знакомих. В. И. П.!

ОПОВІСТКИ.

Товариські сходини в Українськім Технічнім Товаристві з відчитами і дискусіями відбуваються кождої суботи в год. 18 в льокалі Товариства. — Виділ. 4-?

Загальний Збір Т-ва „Просвіта" у Львові відбудеться в понеділок дня 26-го грудня 1927 в салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка (вул. Шашкевича 5). Початок Збору в годині 9-й передполуднем. Дневний порядок: 1) Відкриття Збору і прочитання протоколу з останнього Звичайного Загального Збору; 2) Ухвалення реґуляміну для ведення Загального Збору; 3) Вибір комісії-матки; 4) Звіт з діяльности Т-ва за час від 1. VII. 1926 до 30. VI. 1927; 5) Звідомлення Ревізійної Комісії і уділення абсолюторії Головному Видїлови; 6) Вибір голови, 6 членів Головного Виділу, 6 заступників виділових і Ревізійної Комісії з 5 членів і 2 заступників; 7) Усталення членської вкладки на 1928 рік; 8) Внески і запити. — Львів дня 23. листопада 1927. — За Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові: *М. Галущинський* голова, *В. Мудрий* секретар.

Подяка.

Вп. Панові Д-ру Володимирові Гамерському повітовому лікареві в Бучачі, складаю щире Спасибіг, за Його солідний труд і опіку надімною в часі моєї 5 тижневої тяжкої недуги.

Д-р Осип Кухтин
кандидат адвок. в Бучачі.
971

Конкурс.

В гімназії „Рідної Школи" в Дрогобичі є місце для клясичного фільольоґа. Подання до 1. грудня вносити до Головної Управи „Р.Ш." у Львові, Ринок ч. 10 II. п. — *Президія Головної Управи „Рідної Школи".* 977 1-?

ПОДЯКА.

По причині смерти нашого Батька і Дідя о. Амвросія Рибака пароха в Соснові почуваємося до обовязку зложити щиру подяку усім — які у нашім горю не полишили нас самих. В першій мірі дякуємо Всч. о. канонікови Томовичеви і Кищакевичеви за відправлення похоронів у Львові, а Всч. о. деканови Сендецькому, оо. Кмицикевичеви, Тягнибокови, Головінському, Чолієви, Слободянови, Романовському, Яремакови, Мандзеви, Дмитриковй, оо. Шварцови, Недзьведзьови, Флякевичеви і п. Ігорови Сендецькому — за участь в похоронах в Соснові. Спеціяльно дякуємо за зворушливі надгробні промови о. Сендецькому, о. Яремакови, о. Недзьведзьови і п. дир. Дяковому. Вп. Панству Дорундяковій, Дрималиковій, Тамчаковським, Кмицикевичам, Роздольським, Пшевичкам, Огурковій — за поміч і потіху в недузі помершого у Львові. Вп. п. Левицьким нотарам в Підгайцях, п. Дяковим, Роменським, Білинським, Кисілеви в Соснові за поміч в часі недуги і при похоронах. За участь в похоронах дякуємо орхестрі з Богатковець — хорови в Соснові — дооколичним дякам, братству церковним, Членам місцевої читальні, прислузі церковній і усім парохіянам, знакомим і шкільній молоді з Соснова і Раківця.

Соснів, дня 19. XI. 1927.

Микола, Ярослав, Роман — сини, Марія і Мілада — синові, Юрій, Ориса і Оля внуки. 969